

Kvarttonemarimba: utvikling og utøving er et kunstnerisk utviklingsprosjekt gjennom "Stipendprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid" på Norges musikkhøgskole.

Fra Stipendreglementet 2004

Regjeringen har vedtatt å starte opp et helt nytt stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, som en parallell til forskerutdanningene organisert som doktorgradsprogrammer.

Spesielt for dette stipendprogrammet er at kunstutøvelsen skal stå i sentrum for stipendiatenes prosjekter. Målet er å utvikle kunstnerisk kompetanse på høyt internasjonalt nivå. Stipendiatene vil inngå i et interdisiplinært faglig fellesskap på tvers av eget kunstnerisk ståsted og faglig spesialisering. Programmet skal bygge opp nye nettverk for utvikling av kunnskap og kompetanse, samt fremme kvalifisert og kritisk debatt ved kunstutdanningsinstitusjonene og i samfunnet for øvrig.

For mer informasjon: <http://www.kunststipendiat.no>

SAMMENDRAG

Da jeg søkte stipendprogrammet i 2004 var usikkerheten om bruk av kvarttoner i utøvermiljøet stor. Vi slagverkere hadde liten eller ingen kjennskap til instrumenter, spilleteknikk, notasjon eller repertoar som kunne gi oss denne tonale utvidelsen. Det regnes som helt nødvendig for de fleste instrumentalister å beherske kvarttoner. Utvidelsen av det tonale landskap fra 12 til 24 toner i oktaven åpner opp for mange nye muligheter for å uttrykke seg kunstnerisk. Jeg ønsket at vi som slagverkere skulle kunne ta del i denne spennende utvidede tonale verden.

Gjennom mitt prosjekt har jeg fokusert på marimbaen. Instrumentet er representativt for de melodiske instrumentene i slagverkfamilien. En grunntanke har vært å utvikle en utvidelse av den tradisjonelle marimbaen. Ved å lage en marimba senket en kvarttone og sette denne sammen med en tradisjonell marimba som et "stacked" instrument, fungerte instrumentet både som et soloinstrument for en utøver, og den kvarttonesenkede marimbaen vil også separat kunne spilles på av en utøver. Instrumentet er stemt i det likesvevende tempererte system.

Notasjon er utviklet. Ved kun å benytte seg av kvarttoneheving og kvarttonesenking, sammen med vanlig hevet og senket notasjon, er antall symboler benyttet for å beskrive tonehøyde minimal.

Til et nytt instrument kreves ny spilleteknikk. Jeg har laget øvelser, øvet på etyder samt improvisert for å lære meg instrumentet. Jeg har øvet inn verker og fremført disse. Gjennom dette har jeg hatt en arena for å utvikle instrumentaltekniske ferdigheter.

I samarbeid med komponister har nytt repertoar kommet til. Soloverker, kammerensembleverker og verker som benytter seg av instrumentene i større ensembler. I tillegg er improvisasjoner utviklet i samarbeid med utøvere på slagverk instrumenter og andre instrumenter.

Konsserter har vært mediet for utprøving av det kunstneriske resultat. Gjennom repetisjon av verkoppførelser har nye erkjennelser og muligheter for revisjoner oppstått. Fremførelser er analysert og endringer utført, både på komposisjonen og i interpretasjonen. Et overordnet mål har vært å stå igjen med et knippe stykker, som i kraft av deres kvalitet, viser potensialet som dette instrumentet er i besittelse av.

Dokumentasjonen

Skriftlig dokumentasjon på norsk (dette dokumentet) vil gå gjennom alle sentrale deler avprosjektet. Instrumentet, spilleteknikk, notasjon, repertoar og konsserter er kapitler som vil bli drøftet.

Prosessen er dokumentert på nettstedet www.quartertonemarimba.com. Her finnes presentasjoner av instrumentet, bilder og tekst som belyser utviklingsstadiene. Det er sider som tar for seg notasjonen. Det finnes dokumentasjon av de fleste verkene i form av audio eller video. For de mest sentrale verkene finnes dokumentasjon av prosessen i form av blogg. Liste over konsserter og repertoar er også tilgjengelig. Relaterte temaer er også å finne. Nettstedet er i hovedsak på engelsk, men noe dokumentasjon er lagt ut på norsk.

Det vil også bli gjort dokumentasjon av hovedverkene i samarbeid med plateselskapet GRAPPA. Innspilling blir juni 2008 og utgivelse våren 2009. Avslutningskonserten blir tatt opp av NMH og gjort tilgjengelig på institusjonens bibliotek, samt på nettstedet for prosjektet.

Avslutningskonserten vil være i lindemansalen på Norges musikkhøgskole tirsdag 26. februar kl 20.00. Konserten vil vare i ca en og en halv time uten pause. Verker som vil bli fremført er: Misha Alperin: Improvisasjon. Ragnhild Berstad: In vitro (modus 2). David Bratlie: Microwaves. Bjørn Fongaard: Kvarttonekomposisjon/refleksjon/improvisasjon. Ivar Frounberg: Waves and velocities of dawn and dusk. Morten Halle: En slags kollegablues07. Peter Tornquist: Q/Carving. Rob Waring: Jalan Pantai Sari (utdrag). James Wood: Elanga N'Kake singing to his craft (utdrag). I tillegg til vil noe refleksjon og dokumentasjon integreres i konserten.

Muntlig gjennomgang av prosjektet av kandidaten og juryen vil foregå onsdag 27. februar kl.13.00 i auditoriet på Norges musikkhøgskole. Kandidaten vil først gå gjennom prosjektet i ca 45 minutter før juryen vil komme med tilbakemeldinger og stiller spørsmål.

For mer informasjon om sluttvurderingen: <http://www.kunststipendiat.no/>

Om utøveren

Kjell Tore Innervik (f.04.04.74) avsluttet diplomutdannelsen fra Norges musikkhøgskole desember 2003. Han ble tatt opp i stipendprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid i oktober 2004. Samme år vant han rikskonsertenes 3-årige "INTRO" lanseringspris. Han har gjennomført ca 190 konserter i perioden hvorav kvarttone-marimbaen har vært representert i ca 100. Han har i samarbeid med komponister utviklet en rekke verker for det nye instrumentet. Innervik fremstår i dag som en utøver som har gjort seg bemerket som en individuell artist som ikke er redd for å utforske ny musikk og nye formidlingsformer.